

Posudek oponenta bakalářské práce

Barbora Cmerová, *Láska je odpověď. Pojetí lásky u Ericha Fromma*

Vedoucí práce: Mgr. Taťána Petříčková, Ph.D.

Bakalářská práce Barbory Cmerové je věnována pojetí lásky u Ericha Fromma, zabývá se tedy jedním z centrálních témat tohoto myslitele.

Práce je, myslím, rozvržena rozumně. Autorka se nejprve zaměřuje na východiska Frommova myšlení v marxismu a Freudově psychoanalýze, poté přechází k Frommově reflexi společenského kontextu a v navázání na to se již věnuje vlastnímu tématu své práce.

Předvedení Frommových základních stanovisek je přitom vcelku správné, v podání nejsou zkreslení ani zjednodušení. Slabinou je to, že se autorka většinou snaží *jen* o věrné tlumočení Frommova pojmání lásky a málokdy se je odvažuje kriticky reflektovat.

Zajímavou výjimku najdeme v její úvaze o Frommově pojetí zralé partnerské lásky jako spojení mužského a ženského principu: Fromm v kontextu tohoto pojetí upírá schopnost opravdové lásky homosexuálům a odsuzuje je k nepřekonatelnému osamění, nicméně autorka dokládá, že on sám v témže textu píše o psychologické bisexualitě, a poukazuje na to, že tedy ke spojení komplementárních principů nemusí nutně docházet jen u osob opačného pohlaví. Na jejím návrhu je pozoruhodné to, že překonává Frommovo stanovisko zevnitř, že aktualizuje možnost, kterou sám Fromm – alespoň v citovaném díle – přehlídí (s. 37-38).

Dále oceňuji, že autorce neušlo, že Fromm neúnosně zjednodušuje Kantovo pojetí vztahu ke druhému člověku z hlediska prostředku a účelu (s. 33-34), a spolu s tím mám za opodstatněné její rozpaky nad slučitelností Frommem uváděných sociálních podmínek biofilní životní orientace (s. 35).

Mírným nedostatkem práce jsou některé neobratné formulace.

Vzhledem ke zmíněným kladům i slabinám doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

10. 7. 17

Mgr. Richard Zika, Ph.D.